

kupce podružnični odbor Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Braslovče. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Braslovčah priredi v dneh od 12. do 14. oktobra t. l. v šoli sadni ogled za tukajšnje okolice. Ta ogled ima namen, da vidimo, kaj imamo in katere vrste naj se prav posebno gojijo in razmnožujejo za naš okoliš. Na dan otvoritve razstave bodo strokovnjaki imeli poučna predavanja o sadjarstvu, zadnji dan se bo razstavljeno sadje licitalo v prid podružnice. Vsi zavedni sadjarji, zlasti člani sadjarske podružnice, se uljudno vabijo, da ta ogled bogato založijo s primernimi vrstami ter prav marljivo posejajo razstavo. Kdor ima lepe poljske pridelke ter cvetlice, naj iste tudi razstavi. Sadjarji, od vas je odvisno, da bo ta poučni ogled imel popoln uspeh, zato naj noben napreden sadjar ne izostane!

Žitni trg. Položaj na žitnem trgu je še vedno negotov. Cene ne kažejo še nikakega znaka za padec; ker je verjetno, da se bo dinar utrdil na sedanji višini, kaže inozemstvo zopet zanimanje za naše žito in izvoz je postal zlasti zadnje dni zopet živahnejši. Največ se izvažajo moke ter fižola, katerega kupujejo Italijani in Čehoslovaki. Tudi domači mlini nakupujejo večje zaloge pšenice, ker izgleda, da cena ne bo znatno padla, večja verjetnost pa je, da bo šla celo kvišku. Živahna je postala trgovina z novo koruzo, dočim je za staro malo popraševanja. Cene žitnim vrstam so na novosadski borzi približno sledeče: Pšenica 345—355 din., ječmen 330—350 din., oves 240—250 din., nova koruza 250—255 din., fižol beli 430—450 din., fižol mešan 330—350 din., moka mularica 540—570 din. Na ljubljanski borzi je notiralo domače žito: pšenica 370 din., krompir za dobavo v oktobru 130 din., fižol rešetan 650 din. franko Postojna.

Znižanje cene cigaram »Viržinke.« Uprava državnih monopolov v Beogradu je z odlokom z dne 20. 9. 1924. Pr. br. 36.596, odredila, da se z dnem 1. oktobrom t. l. zniža cena cigaram »Viržinke« od 125 din. na 100 din. za 100 komadov, t. j. na 1 dinar za komad.

Lesni trg. Lesna trgovina v Sloveniji se ne nahaja baš v najboljšem položaju. Denarna kriza in pa nagel skok dinarja precej ovirajo svoboden razmah lesne trgovine, ker so trgovci navezani večinoma na drage kredite in ker se je izvoz skrčil. Zato je mnogo podjetij sploh ustavilo obrat, dočim ostala poslujejo v zmanjšanem obsegu. Slovenska lesna industrija še vedno preživlja težko krizo, ki bo sigurno pokopala mnogo podjetij, ki ne stojijo na solidni podlagi ter ne delajo z lastnim denarjem. — V inozemstvu nam je začela konkurirati Avstrija in Rumunija, ki se zelo trudi, da si osvoji italijanski trg. Vendar ta konkurenca ne bo dolgo trajala, ker s stabilizacijo dinarja bo zopet nastopila možnost našega izvoza. — Mnogo bolje, kot slovenska, stoji hrvaška lesna industrija, ki izvažajo hrastovino. Francija kupuje velike množine hrastovih desk in tramov, katere rabi v po vojni opustošenih krajih, izvažajo se pa tudi doge, parketi in fini hrastovi izdelki. Našo hrastovino kupujejo tudi druge zapadno-evropske države, posebno živahno povpraševanje vlada za hrastove hlode. Iz Hrvaške se izvažajo tudi jesenovina. — Lesne cene so sedaj v trgovini na veliko približno sledeče: hrastovi plohi I 1500—2000 din., II 900—1100 din., hrast za furnirje 3000—4000 din., hrastove deske neobrobene 3000—3500 din., izbrana roba 5300—5800 din., hrastovi tramovi 1500—2000 din., sodarska roba 100—120 din., hrastovi železniški pragi komad 50—80 din., bukovni plohi 300—400 din., bukov rezan les 1300—1400 din., bukovni železniški pragi komad 40—50 din., jesenovi plohi 700—900 din., jesenove deske neobrobene 1300—1700 din., bukovna drva 10 tonski vagon 2600—2900 din., bukovno ogelje 10 ton 9000—10.000 dinarjev.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 70—71 din., francoski frank 3.80 din., laška lira 3.15 din., čehoslovaška krona 2.15 din., švicarski frank 13.80 din., 100 avstrijskih kron 10 para. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.30 centimov.

Želodčne bolezni zginejo po vživanju Radenske vode! 1258

Kdor bo zidal, pozor! Kdor hoče zidati poslopje, katerokoli ter si pri zidanju želi prihraniti 25 odstot. na opeki, pesku, apnu in delu, naj se posluži novega načina zidanja z navadno zidno opeko, katere stanovanja so zdrava, suha, trpežna, po leti hladna, po zimi topla. Naj piše po obširna, brezplačna pojasnila na naslov: Dragotin Korošec, stavbeno podjetje, Rečica ob Paki. (Za stroške priložiti 2 D.)

LISTER.

To je New York.

(Po »New York American«, 22. junija 1924 priobčuje M. Golob.)

Delegati in gostje demokratske narodne konvencije so zborovali v največjem mestu sveta. Presenetljive številke kažejo resnično velikost New Yorka, kot najmočnejše metropole celega sveta.

New York je največje mesto sveta. Ljudsko štetje leta 1920 izkazuje 5.626.048 prebivalcev, ali 1.136.799 ljudi več kakor v Londonu, drugem največjem svetovnem mestu. V mejah metropolskega ozemlja se je naštele 7.910.415 ljudi, 424.247 več kakor v ozemlju Londona.

Površina mestnega ozemlja meri 318 kvadratnih milj. Ona je večja, kakor katerekoli ameriškega mesta izven mesta Los Angeles.

Več ljudi živi v New Yorku, kakor v katerikoli državi Unije, razun držav Illinois in Pennsylvania.

New York je najbolj obljudeno mesto sveta s povprečno 545 prebivalci na vsak akter, na drugem mestu je London z 268, na tretjem Tokio z 217.

Sedemnajst oseb se tukaj narodi vsako uro. Osemnajst je vsako uro poročenih. Vsako uro umrje osem oseb. Odstotnost rojstev je večja, odstotnost umrljivosti manjša nego v Londonu.

V mestnem okrožju, znanim pod imenom Columbus Circle, je največji promet na celim svetu. Petdeset tisoč raznih vozil se tam obrne vsak dan; dočim se je v Piccadilly v Londonu naštele največ 30.000 vozil na en dan.

Broadway in Fulton Street sta najživahnejši točki peš-prometa. V desetih urah dnevnega prometa se je naštele na tih dveh mestih nad 113.000 pešcev.

V New Yorku je 1.991.547 prebivalcev rojenih v inozemstvu. Takšnega števila ne izkazuje nobeno drugo mesto na svetu.

Več Judov živi v New Yorku, kakor v kateremkoli mestu na svetu. Dve tretjini v tem mestu rojenih otrok ste od inozemskih roditeljev.

Finance.

New York je največje finančno središče sveta. Wall Street je središče svetovnega denarnega trga. Kapital dveh največjih bank newyorških presega kapital Angleške banke za Dol. 10.000.000.

Banke tega mesta imajo letno Dol. 215.000.000.000 prometa ali trikrat toliko, kakor banke v Londonu.

Izvozne in uvozne statistike izkazujejo v New Yorku 3.205.000.000, v Londonu pa 2 milijardi 825 milijonov dolarjev.

V New Yorku je največja komercialna banka sveta z vlogami v znesku 235.000.000 dolarjev.

New York ima Dol. 2.667.000.000 hranilnih vlog, torej več kakor polovico vseh hranilnih vlog Združenih držav.

Bogastvo mesta.

New York pobere letno Dol. 375.468.000 taks ali davščin za vzdrževanje mestne uprave. To je več kakor davki mest Boston, Detroit, Philadelphia, St. Louis, San Francisco in Chicago skupaj.

Vrednost mesta New York je cenjena na 11 milijard dolarjev, to je 3 milijarde več, kakor se ceni vrednost držav Nove Anglije skupaj. (Pod tem imenom so vračunane države: Maine, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Rhode Island, Connecticut, katerih držav površina meri 66.400 kvadratnih milj, ali ena petdesetina površine Združenih držav.)

Ena četrtna vseh osebnih davkov cele Amerike se plača v New Yorku.

Dolg mesta New York znaša 1 milijardo 560 milijonov dolarjev, to je dvakrat in pol toliko, kakor je znašal dolg Združenih držav pred svetovno vojno. Mesto plača letno 55 milijonov dolarjev obresti od municipalnega dolga.

New York ima zaposlenih 94.000 možkih in žensk za opravljanje civilne službe. Med temi je 13.450 policajev, 7.000 ognjegašev, 8.100 cestnih pometačev.

Sedem najvišjih stavb v New Yorku meri v višini: Woolworth Building 792 čevljev, Metropolitan Life Insurance Building 700 čevljev, Singer Building 612 čevljev, Municipal Building 560 čevljev, Bankers Trust Building 539 čevljev, City Investment Building 487 čevljev in Equitable Life Building 467 čevljev. — Woolworth Building je najvišja stavba na svetu.

Deset stavb v New Yorku je cenjenih po 10 milijonov vsaka, enainšestdeset pa več ko po 2 milijona dolarjev.

Vsakih 51 minut se dozida eno trgovsko, ali rezidenčno poslopje v New Yorku.

Vsak mesec se potroši 60 milijonov dolarjev za nova poslopja.

V tem mestu je skoro 500.000 stanovanj — 200.000 zasebnih hiš, 100.000 dvodružinskih hiš in 110.000 tenement-hiš (to so velike hiše s stanovanji za 10—30 družin).

Svetovno pristanišče.

Mesto New York lastuje 578 milj obrežja proti 200 milj obrežja v Londonu. Mesto ima 775 pristajališč, izmed teh 308 javnih. Skozi mestna pristanišča gre vsaki dan blaga v vrednosti 17 milijonov dolarjev, zato prekaša to pristanišče vsa druga v prometu na vodi.

Vsak dan pristane 100 plovil v pristanišču. Vsakih 20 minut gre skozi pristanišče po ena prekmorska potniška ladja.

Izmed 249.000 potnikov, ki so odpotovali iz dežele lanske leto jih je šlo skozi New York 208.359. 4.168 brodov prevozi dnevno 250.000 oseb.

Pristanišče meri nad 175 kvadratnih milj. V njem bi se lahko zmesitlo 6 drugih največjih pristanišč sveta.

Prevoz.

Vse večje železnice proge celega ozemlja se stekajo v New Yorku ali neposredno ali posredno z zvezami na vodi.

Dva največja in najlepša kolodvora na svetu sta Grand Central in Pennsylvania kolodvor. Skoz Grand Central kolodvor gre letno 40 milijonov potnikov. To je najdražja stavba te vrste na celim svetu. Kompanija je dozdaj že potrošila 115 milijonov dolarjev za gradnjo kolodvora, ki pa še vedno ni dokončan.

Dnevno pride v New York (potom železnic in brodov 995.589 ljudi. Dva milijona sedemsto petdeset milijonov ljudi prevozi vsako leto podzemeljska (subway), poulična (surface lines) in nadcestna (elevated) železnica, kar presega število celokupnega prebivalstva zemlje. Nikelni (to je pet centovski denar, ki se plača za eno vožnjo) vplačani en dan, bi segali od New Yorka do Philadelphije. V enem letu se jih vplača toliko, da bi

z njimi lahko potlakali 16 čevljev široko cesto iz New Yorka do Albany. (Razdalja med tema mestoma znaša 145 milj.)

New Yorška podzemna železnica je najboljše in na celim svetu; njeno omrežje je več kot dvajsetkrat večje od londonskega.

Več ljudi gre skozi kolodvore mesta New York v enem samem dnevu, kakor jih živi v Bostonu. (Boston šteje l. 1920 750.000 ljudi). Čez mostove, ki vežejo New York z Long Islandom nad reko East River gre dnevno nad en milijon ljudi.

Tovarniško proizvajanje.

New York proizvaja več izdelkov kakor Chicago in Philadelphia skupaj. Osem sto pet in dvajset tisoč možkih in ženskih je zaposlenih v newyorških tvornicah. New York proizvaja eno dvanajstino skupnih proizvodov cele krajine v dolarjih in centih. Produkcija celih Združenih držav je precejšena na 62 milijard 418 milijonov dolarjev v lanskem letu; od te svote pripade na New York 5 milijard 360 milijonov dolarjev.

V izdelovanju moške in ženske obleke prednjači New York celemu svetu, ravno tako v proizvajanju knjig in časopisov. Obleka in literarni proizvodi lanskega leta so bili cenjeni na 1 milijardo 400 milijonov dolarjev. Polovica vse moške obleke za celo Ameriko se proizvaja v New Yorku. Mesto ima 7.800 tvornic za žensko in 1.750 tvornic za moško obleko, pridelatev obojih znaša letno 900 milijonov dolarjev.

Izdelki New Yorka presegajo tovarniške izdelke mest Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, St. Louis, Milwaukee in Buffalo skupaj.

Kupčija s krojnim blagom na debelo presega letno dva in pol milijona dolarjev, na drobno okoli dva milijona.

Tiskarne in knjigovoznice v New Yorku so porabile lansko leto za 200 milijonov dolarjev belega papirja.

Šole.

New York se ponaša s 550 javnimi šolami. Ozemlje med 70to in 90to cesto ima več šol, kakor katerokoli drugo ozemlje na svetu relativno na razsežnost. V javnih šolah se poučuje 1.002.932 otrok. Da je šola prosta (to je, otroci dobijo vse šolske potrebščine) morajo davkoplačevalci vsako leta plačati 100 milijonov dolarjev, nevračunjeno gradnjo šolskih poslopij. V zadnjih 23 letih je mesto potrošilo za nove šole 268 milijonov dolarjev. 26.000 učiteljev in učiteljic je uslužbenih v javnih šolah v New Yorku.

Newyorška javna knjižnica nudi za informacije ali pojasnilo, pouk in razvedrilo 1.500.000 knjig in brošur; samo štiri knjižnice na svetu presegajo to število. V knjižnicah je zaposlenih 1.250 uslužbencev in uslužbenk, kakor jih ni v nobeni drugi knjižnici celega sveta.

Prehrana.

New York uporablja raznovrstne hrane kar na vagon. Za prehrano mesta je treba vsak dan 1.800 to-

(Spraviti)

(Nadaljevanje sledi)

Naš sotrudnik Dr. med. Nakruč

profesor kukilorogije, bivši specialist za vse moderne bolezni. Ker mu ni ugajalo, da vsak trenutek zdravi kako drugo bolezen, se je odločil, da stavi vse svoje znanje v boj proti samo eni bolezni in sicer proti kurjim očesom. Ker je preizkuševal vsa sredstva, ki jih nudi znanost, z bolj negativnim kot pozitivnim uspehom je v srečnem trenutku prišel do spoznanja, da je edino sredstvo proti kurjim očesom samo Kukirol. To spoznanje ga je nepopisno razveselilo, saj je postal s tem slaven za vedno. Od tedaj zdravi on samo z geslom: »Veliko ali malo kurje oko, ozdravi Kukirol samo.« — Ko je izvršil že nekaj sto brzih ozdravljenj z Kukirol-obližem z uspehom, ter tudi ugotovil, da umivanje nog z Kukirol-preparatom zasluži vso hvalo, obvešča vse, da je najboljša in edino sredstvo za odstranjevanje kurjih očes brez vsake sledi bolečin, nevarnosti in brez dolgotrajnega ozdravljenja samo Kukirol, katerega blagoslovila milijoni in milijoni ozdravljenih trpinov. — Istočasno je izdal znanstveno delo, v katerem opisuje škodljivost zamezovanja nege nog. V tej razpravi najtopleje priporoča umivanje nog s Kukirol preparatom. Naročite si še danes knjigo: »Pravilno negovanje nog«. Dopolnje se vam brezplačno in poštnine prosto potom tvrdke

HUGO BULLY, BEOGRAD (JUGOSLAVIJA)
JAKŠIČEVA B R 11.

Pravi, po vsem svetu znani in v milijon slučajih preizkušeni Kukirol fabrikati se dobijo v vsaki lekarni in v vsaki boljši drogeriji in sicer za ceno 10 D za skatlo Kukirol obliža in 12.50 D za paket Kukirol preparata za umivanje nog. V mnogih trgovinah se ponujajo po nižjih cenah ponaredbe naših pravih Kukirol fabrikatov. Iste odklanjajte v lastnem interesu in prosimo, da pazite na to, da vam se ne vsilijo kot »tudi prav dobri« manjvredni izdelki. Boljšega kot Kukirol se ne dobi. Pristni samo z varstveno znamko: »Petelinova glava na nogi«.

Naš znanstveni oddelek, ki je pod vodstvom starega, izkušenega zdravnika, vam ob vpošiljavi povratne poštne brezplačno nudi vsa pojasnila in dobre svete na vsa vprašanja v zvezi negovanja in bolezni nog.

KUKIROL-FABRIK, GROS-SALZEBELMAGDEBURG (DEUTSCHLAND).